

TURUN YLIOPISTOLLINEN
KESKUSSAIRAALA
ÅUCS/ÅBO UNIVERSITETS-
CENTRALSJUKHUS

Kirurginen sairaala

Tietoja päivä- kirurgiseen leikkaukseen tulevalle

VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOTTOPIIRI
EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

Sisältö

1. KOTONA SAIRAALAANTULOPÄIVÄN AAMUNA.....	3
2. SAIRAALASSA.....	3
3. VALITTU ANESTESIA- TAI KIVUNHOITOMENETELMÄ.....	4
4. LEIKKAUS.....	5
5. HOITONNE JATKUU LEPÄÄMÖSSÄ.....	5
6. KOTIINLÄHTÖ.....	5
7. SAIRAALAMAKSU.....	6
8. KOTIHOITO.....	6
9. YHTEYDENOTOT.....	6
10. PALAUTE.....	7
MUISTIINPANOJA.....	7
KIRURGISEN SAIRAALAN (MÄNTYMÄEN) ALUEKARTTA.....	8

Tämä opas on laadittu TYKSin Kirurgiseen sairaalaan päiväkirurgiseen leikkaukseen tulevalle potilaalle ja hänen läheisilleen. Kirurgisen sairaalan omistaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Hoidon tarpeen on arvioitu sellaiseksi, että voitte tulla sairaalaan leikkauspäivänä ja päästä kotiin samana päivänä. Mikäli käytätte Marevan-lääkitystä tai teillä on sokeritauti, ottakaa heti yhteyttä päiväkirurgian yksikköön (puh. (02) 313 6128) erillisten ohjeiden saamiseksi.

■ Julkaisija

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Kiinamylynkatu 4–8
PL 52, 20521 Turku
Puh. (02) 313 0000
Faksi (02) 313 3613
www.vsshp.fi

■ Toimitus

Ylilääkäri Olavi Nelimarkka
Osastonhoitaja Anne Lindström

■ Ulkoasu ja taitto

Mainostoimisto SST Oy

■ Paino

Finepress, 2007

1. Kotona sairaalaantulopäivän aamuna

- Älkää syökö tai juoko mitään kuuteen tuntiin ennen sairaalaan tuloa.
- Ottakaa mukaanne päivittäin käyttämänne lääkkeet.
- Lopettakaa aspiriinin (esim. Primaspan, Aspirin, Disperin ja Plavix) käyttö 7 vuorokautta ennen leikkausta.
- Käykää kotona suihkussa ja peskää leikkausalue huolellisesti. Jos leikkausalueella on ihottumaa tai iho on rikki, ottakaa yhteyttä päiväkirurgiseen yksikköön. Ihokarvoja ei saa poistaa.
- Pukekaa yllenne puhtaat alusvaatteet.
- Ottakaa mukaanne puhdas T-paita tai väljä oloasu, sillä leikkausalueen sidoksen pitää mahtua vaatetuksen alle.
- Tuokaa apuvälineet mukanaan.

HUOM! Ei omalla autolla sairaalaan!

2. Sairaalassa

- Tulkaa sairaalan sovittuna aikana.
- Sairaalan neuvonnasta Teidät ohjataan päiväkirurgian yksikköön, jossa on lukittava vaatekaappi omille vaatteillenne.
- Päiväkirurgisessa yksikössä tapaatte sairaanhoitajan, joka opastaa Teitä ja kertoo tulevasta leikkauksestanne.
- Sen jälkeen tapaatte kirurgin, joka tutkii ja leikkaa Teidät sekä anestesia-
lääkärin, joka puuduttaa tai nukuttaa Teidät.

3. Anestesia- ja kivunhoitomenetelmät

Anestesia- ja kivunhoitomenetelmät Teille valitsema kivunpoistomenetelmä on merkitty X:llä

Käsipuudutus

- Leikattava käsi puudutetaan pistoksen avulla, jolloin käsi puutuu olkavarresta sormiin asti.
- Leikkauksen aikana voitte tuntea koskettelua, mutta ette kipua.
- Puudutus häviää melko pian (yleensä 1–2 tunnissa) leikkauksen jälkeen.

Selkäpuudutus

- Käytetään alavatsan ja jalkojen alueen leikkauksissa.
- Puudutus tehdään alaselkään ja se tuntuu ohuen neulanpiston verran.
- Alavartalo puutuu leikattavalta puolelta vyötäröstä alaspäin.
- Kiputunto häviää, mutta koskettelu voi tuntua.
- Leikattavan jalan omatoiminen liikkuminen vaikeutuu tai estyy puudutuksen ajaksi.
- Tunto ja liikkeet palaavat muutamassa tunnissa.

Lyhyt nukutus

- Teidän on oltava syömättä ja juomatta 6 tuntia ennen nukutusta.
- Käytetään lyhyissä toimenpiteissä, joihin puudutus ei sovellu.
- Suoritetaan käden laskimosuoneen annettavalla pistoksella.
- Herääminen on helppoa. Pahoinvointia tulee harvoin.

Limakalvopuudutus

- Käytetään virtsarakon tähytysissä. Puudutus häviää nopeasti toimenpiteen jälkeen.

Paikallispuudutus

- Käytetään pienissä lyhytkestoisissa toimenpiteissä.
- Puudutusaine annetaan pistoksena leikkausalueelle.

4. Leikkaus

- Leikkaus tehdään lepäämön viereisessä leikkaussalissa.
- Leikkauksen aikana ette tunne kipua. Jos toimenpide tehdään puudutuksessa, Teillä on mahdollisuus leikkauksen aikana kuunnella musiikkia korvalappustereioilla (mielikasetti tai CD mukaan kotoa!) tai keskustella leikkausryhmän kanssa.

5. Hoitonne jatkuu lepäämössä

- Vietätte lepäämössä muutaman tunnin. Aika määräytyy anestesiaamuodon ja vointinne mukaan.
- Voitte lueskella (ottakaa kirja mukaan!) tai katsella videoita/televisiota.
- Kirurgi kirjoittaa tarvitsemanne sairauslomatodistuksen ja lääkereseptin valmiiksi.
- Ennen kotiinlähtöä voitte nauttia välipalan.

6. Kotiinlähtö

Teidät kotiutetaan heti, kun vointinne sen sallii.

Kotiinlähtölupa edellyttää, että

- vointinne on hyvä
- voitte syödä ja juoda ilman pahoinvointia
- pystytte liikkumaan (tarvittaessa kyynärsauvojen avulla)
- kivut ovat hallinnassa
- saatte virtsattua ennen kotiinlähtöä
- joku tulee hakemaan Teidät Päiväkirurgian yksiköstä
- Teillä on oltava avustaja kanssanne seuraavaan aamuun asti
- Teillä on kotona puhelin käytettävissä

Hoitaja antaa Teille kotihoito-ohjeet, joiden avulla selviydytte ompeleiden poistoon asti.

7. Sairaalamaksu

- Sairaalamaksu on 72 euroa (v. 2005). Lasku lähetetään kotiin.

8. Kotihoito

- Menkää sairaalasta suoraan kotiin.
- Pyytäkää avustajaanne käymään tarvittaessa apteekissa.
- Noudattakaa saamianne ohjeita.
- Lepäilkää leikkauspäivänä. Muistakaa, että olette toipilas. Antakaa elimistölle aikaa palautua leikkauksesta.
- Lisätkää liikuntaa vähitellen.
- Pitäkää side kuivana ompeleiden poistoon asti. Suihkussa saatte käydä sidos suojattuna. Saunominen on kielletty ompeleiden poistoon asti.

9. Yhteydenotot

- Toimenpiteen mukaan teemme puhelinkyselyn leikkausta seuraavana päivänä, jolloin tiedustelemme vointianne ja annamme tarvittaessa hoito-ohjeita. Puhelinkyselystä sovitaan erikseen ennen kotiinlähtöä.

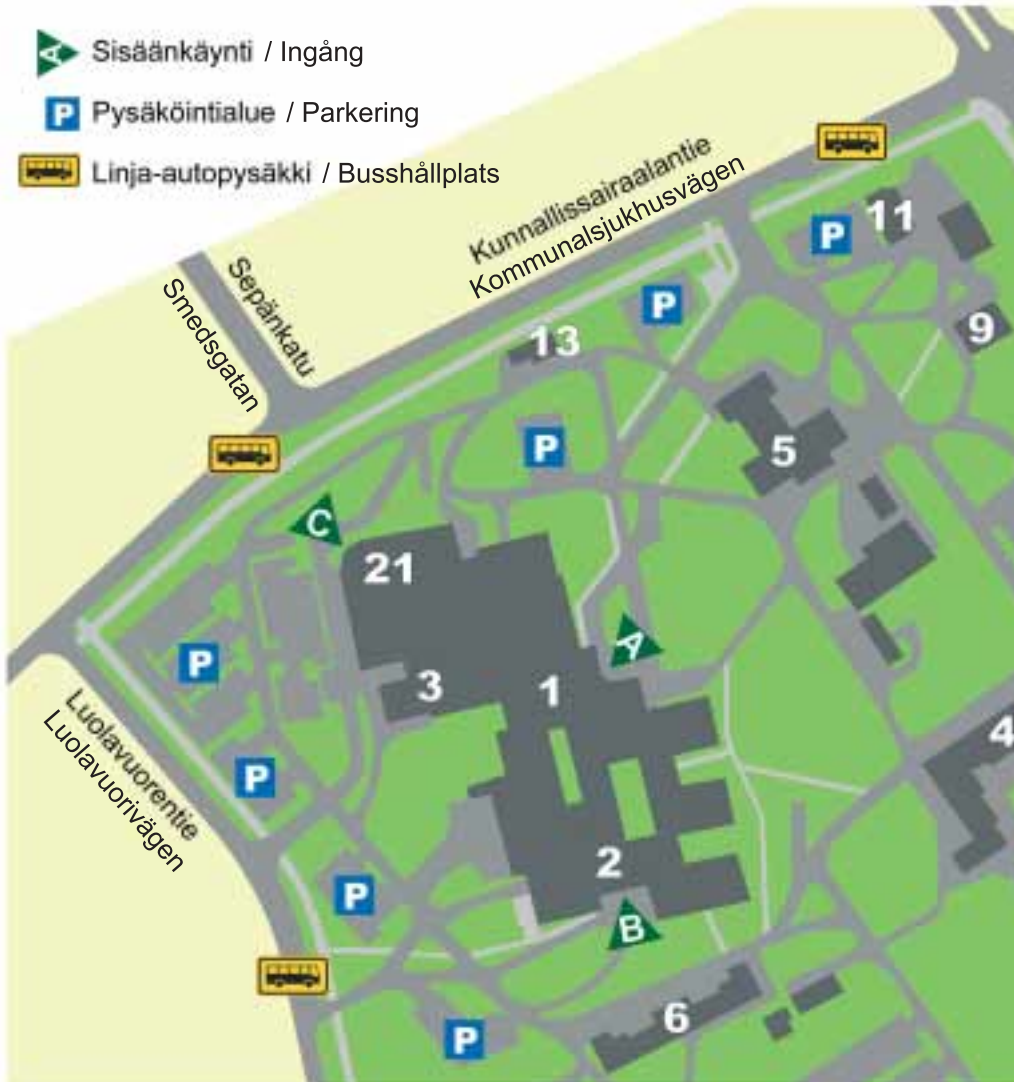
Jos Teillä on kysyttävää, voitte soittaa alla olevaan numeroon:

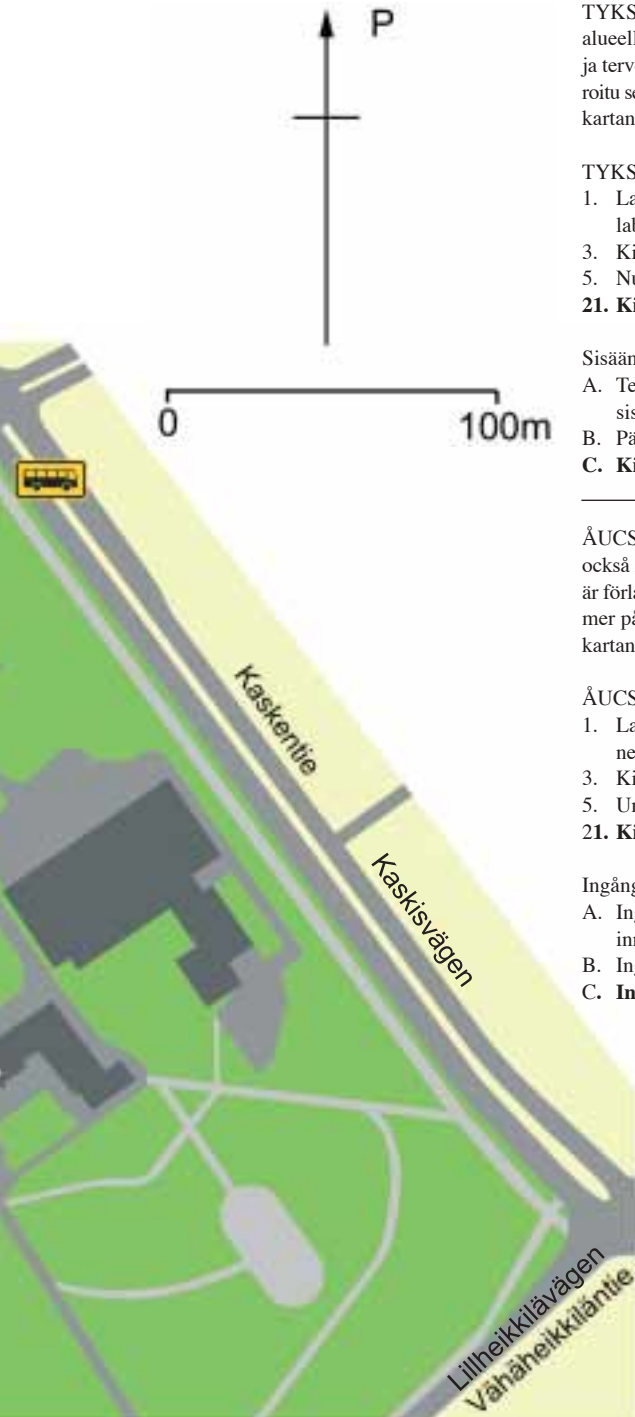
- päiväkirurgian yksikkö, puh. 313 6128
ma-to klo 07.30–17.00
pe klo 07.30–15.30

Kirurgisen sairaalan (Mäntymäen) aluekartta

Karta över Kirurgiska sjukhuset (Tallbackas område)

TYKSin Kirurginen sairaala sijaitsee Mäntymäen alueella, jossa on myös Turun kaupungin sairaala- ja terveyskeskuspalveluita. Rakennukset on numeroitu seiniin kiinnitetyillä numeroilla, jotka vastaavat kartan numerointia.

TYKSin yksiköt:

1. Laboratorio-osasto, kliinisen neurofysiologian laboratorio, röntgenosasto
3. Kirurgian poliklinikan tähestysyksikkö
5. Nuorisopsykiatrian yksikkö

21. Kirurginen sairaala

Sisäänkäynnit:

- A. Terveyskeskuspäivystyksen ja sisätautisairaalan sisäänkäynti
- B. Pääterveysaseman sisäänkäynti
- C. **Kirurgisen sairaalan sisäänkäynti**

ÅAUCS:s kirurgiska sjukhus finns i Tallbacken, dit också Åbo stads sjukhus- och hälsocentralstjänster är förlagda. Varje byggnad är försedd med ett nummer på väggen, den här numreringen motsvarar kartans numrering.

ÅAUCS:s enheter:

1. Laboratorieavdelning, laboriet för klinisk neurofysiologi, röntgenavdelning
3. Kirurgiska poliklinikens endoskopienhet
5. Ungdomspsykiatriska enheten

21. Kirurgiska sjukhuset

Ingångar:

- A. Ingång till hälsocentralens jour och inremedicinska sjukhuset
- B. Ingång till huvudhälsostationen
- C. **Ingång till Kirurgiska sjukhuset**

7. Sjukhusavgiften

- Sjukhusavgiften är 72 euro (år 2005). Räkningen skickas hem till Er.

8. Vården hemma

- Ak direkt hem från sjukhuset.
- Om apoteksbesök behövs, be Er medhjälpare uträtta ärendet.
- Följ de anvisningar Ni fått.
- Vila under resten av operationsdagen. Kom ihåg att Ni är konvalescent.
- Ge Er kropp tid att återhämta sig efter operationen.
- Öka motionen småningom.
- Håll bandaget torrt ända tills stygnen tas bort. Ni får duscha, men då skall Ni skydda bandaget. Bastubad är förbjudet så länge stygnen är kvar.

9. Kontakter med sjukhuset

- Berörande på ingreppets art ring er vi upp Er dagen efter operationen för att höra hur Ni mår. Vid behov ger vi vårdanvisningar. Om detta telefonsamtal kommer vi överens med Er innan Ni åker från sjukhuset.

Om Ni har frågor ring:

- dagkirurgiska enheten, tfn 313 6128
mån–to kl 07.30–17.00
fr kl 07.30–15.30

4. Operationen

- Operationen utförs i operationssalen bredvid vilorummet.
- Under operationen känner Ni ingen smärta. Om Ni har blivit bedövad kan Ni lyssna till musik via hörlurar under operationen (ta med Er en egen CD/kassett) eller samtala med operationsgruppen.

5. Vården fortsätter i vilorummet

- Efter operationen tillbringar Ni några timmar i vilorummet. Tiden beror på hur Ni mår och på anestesiometoden.
- Ni kan läsa (ta en bok med!) eller titta på en videofilm eller tv.
- Kirurgen skriver ut Ert sjukledighetsintyg och eventuella recept.
- Innan Ni åker hem kan Ni äta ett mellanmål.

6. Utskrivningen

Ni skrivs ut så snart som Ert tillstånd tillåter det.

Tillstånd till utskrivning förutsätter att

- Ni mår bra
- Ni kan äta och dricka utan att må illa
- Ni kan röra Er (vid behov med kryckor)
- smärtorna är under kontroll
- Ni kan urinera före hemfärden
- någon kommer och hämtar Er på den dagkirurgiska enheten
- Ni har sällskap av någon som kan hjälpa Er ända till följande morgon.
- Ni har tillgång till telefon hemma.

Sjuksköterskan ger Er anvisningar för vården hemma, och med dem klarar Ni Er ända till stygnborttagningen.

3. Anestesi- och smärtvårdsmetoder

Den anestesi- eller smärtvårdsmetod som läkaren valt i Ert fall har markerats med ett X.

Handbedövning

- Den hand som skall opereras bedövas med en injektion. Hela armen blir känslös, från axeln till fingrarna.
- Under operationen kan Ni känna beröring, men Ni känner ingen smärta.
- Bedövningen försvinner relativt snart efter operationen (vanligen på 1–2 timmar).

Ryggbedövning

- Denna metod används vid operationer av nedre delen av buken samt benen.
- Bedövningen görs med en injektion i nedre delen av ryggen och känns som ett stick av en tunn nål.
- Nedre delen av kroppen på den sida som skall opereras blir känslös, från midjan och neråt.
- Ni känner ingen smärta, men Ni kan känna beröring.
- Det är svårt eller omöjligt att själv röra på det ben som skall opereras under den tid bedövningen verkar.
- Känslan och rörelseförmågan återkommer på några timmar.

Kort narkos

- Ni måste vara utan mat och dryck i sex timmar före narkosen.
- Används vid korta ingrepp för vilka bedövning inte lämpar sig.
- Utförs med en injektion i en ven i handen.
- Uppvaknandet är lätt. Patienten mår sällan illa.

Bedövning av slernhinnan

- Används vid endoskopi (undersökning av urinblåsan). Bedövningen försvinner snabbt efter ingreppet.

Lokalbedövning

- Används vid små och kortvariga ingrepp.
- Bedövningsmedlet injiceras på det område som skall opereras.

1. På morgonen innan ni kommer till sjukhuset

- Åt eller drick ingenting sex timmar före Ni kommer till sjukhuset.
- Ta med Er de mediciner som Ni använder dagligen.
- Slutna med att ta aspirin (t.ex. Primaspan, Aspirin, Disperin, Plavix) 7 dygn före operationen.

- Duschar hemma och tvätta operationområdet noga. Om Ni har utslag eller skador i huden på operationområdet, tag kontakt med Dagkirurgiska enheten. Låmna operationområdet orakat.

- Ta på Er rena, rymliga underkläder.
- Ta med Er en ren och rymlig T-shirt. Observera att bandaget på operationssåret måste få plats under kläderna.

OBS! Kom inte med egen bil till sjukhuset!

2. Ankomsten till sjukhuset

- Kom till sjukhuset på överenskommen tid.
- Vaktmästaren visar vägen till den dagkirurgiska enheten, där det finns ett läsbart skåp för Era kläder.
- På den dagkirurgiska enheten träffar Ni sjukskötaren, som ger Er anvisningar och berättar om den operation som skall utföras.
- Därefter träffar Ni den kirurg som skall undersöka och operera Er.
- Ni träffar också den anestesiläkare som kommer att bedöva eller söva Er.

1. PÅ MORGONEN INNVAN NI KOMMER TILL SJUKHUSET	3
2. ANKOMSTEN TILL SJUKHUSET	3
3. ANESTESI- OCH SMÄRTVÅRDSMETODER	4
4. OPERATIONEN	5
5. VÅRDEN FÖRTSÄTTER I VILORUMMET	5
6. UTSKRIVNINGEN	5
7. SJUKHUSAVGIFTEN	6
8. VÅRDEN HEMMA	6
9. KONTAKTER MED SJUKHUSET	6
10. RESPONS	7
ANTECKNINGAR	7
KARTA ÖVER KIRURGISKA SJUKHUSET (TALLBACKAS OMRÅDE).....	8

Den här guiden är uppförd för patienter som kommer till ÅUCS:s Kirurgiska sjukhus för dagkirurgisk operation och för patientens anhöriga. Kirurgiska sjukhuset ägs av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt.

Ert behov av vård anses vara sådant, att Ni kan komma till sjukhuset på operationsdagens morgon och Ni får åka hem samma dag. Om ni har Marevan-medicinering eller lider av diabetes, tag då genast kontakt med Dagkirurgiska enheten (tlf (02) 313 6128) för att få särskilda anvisningar.

Utgivare Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt Kinakvarngatan 4-8 PB 52, 20521 Åbo Tfn (02) 313 0000 Fax (02) 313 3613 www.vsshp.fi
Redaktion Överläkare Olavi Nelimarkka Avdelningskötare Anne Lindström
Layout Maanostoitimisto SST Oy
Tyck Finepress, 2007

EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT
VARSINAIS-SUOMEN SAIRAANHOITOPIIRI

Information för
nya dagkirurgi-
patienter

Kirurgiska sjukhuset

TURUN YLIOPISTOLLINEN
KESKUSSAIRAALA
AUCS/ÅBO UNIVERSITETS-
CENTRALSJUKHUS

